

Continue

Mecelle'nin fıkıh tanımı

Osmanlı Tükrşeyili yazılmış Mecelle'nin Fransızca başlısım bir versiyonu Osmanlı-Ahkm-ı Adliye (Osmanlıca: مجلس الادلى) veya kısaca Mecelle, 1868-1876 yılları arasında Ahmed Cevdet Paşa başkanlığındaki bir komisyon tarafından derlenen İslami özel hukuk (medenî hukuk) kuralları kodeksidir. Osmanlı İmparatorluğu'nun son yarmı yüzüylünde mahkemelerde hukukî dayanak olarak kullanılmıştır. Bir giriş 16 bölümden oluşur ve 1851 maddeli. Mecelle, kendisi çağında 13 yüzyıllık İslami fıkıh geleneği üzerinde inşa edildiği halde, maddeler halinde düzenlenmiş analitik ve pozitif bir hukuk sistemi oluşturma (çabasıdır). Doğu Roma İmparatoru I. Justinianus tarafından 6. yüzyılda Konstantinopolis'te hazırlanan ilk medeni kanun (code civil) derlemesinden sonraki ilk örnek olması özelliğiyle İstanbul'u özel bir konuma kavuşturur. Batı ülkelerinin medeni kanun (code civil) geleneği, Justinianus'ın 6. yüzyılda hazırlattığı ilk medeni kanun düzenlemesine dayanır. Mecelle, Tanzimat Fermanı ile açılan dönem in önemli kanunu ve Osmanlı modernleşmesinin en önemli antıtlarından biridir. Bu anlamda modernleşme olarak adlandırılan istikametin aslında kökü Konstantinopolis'te, yani İstanbul'da olan bir sürecin ihyası olduğuna da gösterir.(kaynak belirtilmeli) Arapça "çok büyük boy kitap" anlamına gelen mecelle, Fransızca 11 büyüklik kitap, 2) hukuk ile ilgili derlemesi" anlamına gelen 'codes' sözcüğünün çevirisi olarak kullanılmıştır. Türk Kanunu Medenisi'ne ek olarak çıkarılan 864 sayılı Tabiiat Kanunu'nun 43. maddesiyle 4 Ekim 1926'da Mecelle yürürlükten kaldırılmıştır. I. Dünya Savaşı'nın ardından Osmanlı İmparatorluğu'nun dağılmasından sonra Mecelle, hâlef devletlerinin çoğunda (hicir zaman yürürlükte olmayan Mısır hariç) kalıcı bir etki bırakmıştır.

Mecelle, etkili, tutarlı ve yerinden edilmesi zor olduğu için çok yorute uzun süre savunı devam etmiştir. Yürürlükte kalan ülkeler: Mecelle'nin 1926'ya kadar (Türk Kanunu Medenisi Mecelle'nin yerini aldı). Arnavutluk'ta 1928'e kadar Lübnan'da 1932'ye kadar Suriye'de 1949'a kadar Irak'ta 1953'e kadar Kabuns'ta 1960'lara kadar Filistin Mandası ve daha sonra İsrail'de resmi olana 1984'te kadar. Mecelle, Üçerli ve Kuvvet'le de medenî hukukun temeli oluşturdu. 99 genel hükümlerini içeren bölümlerinde bir Mecelle su konuları değinir: Büyük İcar (kira), Kefalet, Hıyale, Rehlin, Emanet, Hibe, Gasb ve İltif, Hıfde, İkrar ve Safa, Enver-i Sıkket (ortaklık eşitleri), Vekâle, Sulh ve İbra, İkrar (duruca kabul etme), Davla, Beynân ve Tahlîl (kâr ve delil), Kaşa (yarpı), 1868'de sadrazam Ali Paşa, Abdülazîz'e sunduğu ünüli reform tasarılarında Fransız Medenî Kanunu'nun aynen çevrilerle benimsenmesini önermiş, hatta çeviri için bir komisyon kurulmuştu. Ancak aynı yıl bu projeden vazgeçilerik, İslam medenî hukukunun derlenip modernleştirilmesi fikri açılır kazandı. Adilîye Nazırı ve eski Meclis-i Ahkâm-ı Adliye Reisi Ahmet Cevdet Paşa başkanlığındaki diğer kişilik bir heyet bu işle görevlendirildi. Batı ve doğu kültürlerine eşit derecede vakfı olan Cevdet Paşa dışında beyat üyeleri, genellikle muhafazakâr, İslam ülmasından oluşuyordu. Mecelle'nin birinci kitabına ekli olarak yapılmayan mazbataya göre Mecelle fıkıh ilminin dünya işlerine ilişkin kısmıyla ilgiliydi. Uygur uluları (mîlel-i mütemmedine) bu konuyu Medeni Kanun ile çözerken, Osmanlı devletinde bu konuda pek çok kanun ve nizam yapılmıştı. Bunların etkisileri her ne kadar İslamî fıkıh ilminde eksiksiz bir şekilde giderilmiş ise de eski içtihat ve fetvaları bir araya getirmek güçlü ve yeni kurulan temyiz mahkemelerinin hakimleri bu kaynaklara yeterince vakıf olmadıgından yanlış kararlar verilebiliyordu. Bu nedenle Hanefî mezhebinin sağlam kaynaklarına dayanarak kanun kuvvetinde bir derleme hazırlanmalıydı. Böylece hem ser'i mahkemeler için güvenilir bir kaynak oluşturulmuşu olacak, hem nizami (bk. fıkıh) mahkemelerde kullanılacak üzere yeni kanunlar çıkarılmasına gerek kalmayacaktı. Mecelle'nin ilk 99 hükümlerinden örnekler: Berâet-i zimmet aslıdır. Borçlu olmak aslıdır. Borç ileri süren, ispatla mükelleftir. Def-i mefâsîd celb-i menafiden evladır. Zararı yok etmek, fayda sağlamak vaciptir. Ezzaman tağayyuru ile ahkâm tağayyur eder. Zaman değışikliği hükümler de değışir. Ukkudda ihtilaf makamı ve meâniyedir. Efla ve nehanıye değışir. Sözleşmenin amarı ve sadamı gûz önüne alınır. Söz ve yazılış değışir. Sekk ile yakın zallı olmaz. Kusku, kesin bilgiyi gidermez. Kararı kademi üzere terk olmaz. Eskiiden varolanın (yenil bir etken ortay çıkınaması) aynen devam ettiği varsayılır. İctihâd ile ichtihâ nakolunmaz. İctihâd ichtihâda bozulmaz. Zararı anmı def için zararı hasırahıy olundur. Özel zarar, genel zarara tercih edilir. Alması memnu olan şeyin vermesi daha memnu olur. Alması hukukla aykırı olan vermesi de hukuka aykırıdır. Beynel ticaret maruf olan şey beyrlerinde meşhûr gibidir. Ticarı ört ve âdetler ticaret sözleşmelerini şart gibidir. Kelâmın İmâli ihmalinden değışir. Söz bir anlam vermek, yok saymaktan iyidir. Beynine hüccet-i müteaddide ve ihkar hüccet-i kasırdır. Karım herkesi, akrası ise sadece karın edeni bağlar. Tevehhüm'e i'tibâr yoktur. Delile dayanmayan vehim ve kuruntularda hukukta i'tibâr edilmez, kıymet verilmmez. Hukuk vehimleride değışik delillerle ilgilendir. Ehven-i şerreyin ihtiyâr olundur lki kötü şey karşı karşıya kalındığında daha hafif, daha az kötü olanı seçilir. Mesela tedavi imkânı olmayan kangren olman bir parmağın kesilmesiyle ilgili kurtulacaksa, parmağın kesilmesi tercih olunur. Mecelle, Ali Himmet Berkî tarafından yeni harflerle Akıbmalla Mecelle başlığıyla yayımlanmıştır (Hikmet Y. 1978). Dr. Osman Öztürk'in Osmanlı Hukuk Tarihinde Mecelle (1973) adlı eseri de Mecelle'nin tam metnini içerir. İstanbul Üniversitesi'nde uzun süre mecelle ve medenî hukuk profesörü olan Ebû'l-â Mardin'in Medenî Hukuk Cephesinden Ahmed Cevdet Paşa adlı kitabı (1945, 1996), konuyla ilişkin en ciddi kaynaklardan biridir. Ömer Nasuhi Bilmen'in Hukuku İslamiye ve İstilaât-ı Fikhiye Kamusu (1955) Osmanlı hukuku konusundaki temel başvuru kitabıdır. Rum asıllı Hariciye Nazırlarından, Girit Valisi ve Mekteb-i Hukuk hocalarından Sava Paşa'nın İslam Hukuku Nazarıyatı Hakkında bir Etlüd (çev. Başka Arkan, 2 cilt, 1955) adlı kitabı, Batılı düşünce sistematiği çerçevesinde İslam özel hukukunu ele alan çok değerli bir incelemedir. Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyye, Ar. Yaşar GÜLCÜ tarafından tam metin halinde Osmanca aslı, günümüz alfabeşyle yazılmış ve güncel Türkçeşle birlikte başkamlı olarak 2019 yılında yayımlanmıştır. Wikimedi Commons'ta Mecelle ile ilgili ortam dosyaları mevcuttur. mecelle.com 28 Ekim 2020 tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi. Ahmed Cevdet Paşa, Mecelle-yi ahkâm-ı adliyye (Osmanlı Türkçeşle), Gregoire (Bey) (1873-1874, 1878-1881) Legislation ottomane, s. Recueil des lois, reglements, ordonnances, traites, capitulations et autres documents officiels de l'Empire Ottoman. Impimerie de l'Imprimerie des Peres de la Mission de Saint-Etienne. Mecelle is in volumes 6-75 Fransız Mîli Kitâphanesi (BNF) Gallica. Volumes 6-25 Eylül 2019 tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi. and 7-25 Eylül 2019 tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi. Also altı 2017 Nisan tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi. Girit Üniversitesi. Has downloadable PDF files Also at 23 Ocak 2002 tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi. HeinOnline Copies of the Mecelle 11 Eylül 2019 tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi. in Greek - Girit Üniversitesi - Gubernam, Shlomo (2000). The Development of the Law in Israel: The First 50 Years 15 Ağustos 2004 tarihinde Wayback Machine sitesinde arşivlendi. . Israel Ministry of Foreign Affairs, accessed January 2007 " sayfasından alınmıştır Prof. Dr. Ahmed AGÜNDÜZRotterdam İslam Üniversitesi

RektörüMecelle, bütün İslam dünyasında fıkıh kitaplarındaki ser'i hükümleri ilk defa kanun maddeleri halinde tedvin ettiği ve buğüne kadar da tamamen İslam hükümlerine dayalı bir Medeni Kanun denemesi yapılamadığı için önemlidir. Bu sebeple daha önce Mültek al-Ebhur kitabına Osmanlı Unumu Medeni Kanunı diyen müstesrikler, artık Mecelle'y'i bu isimle tesmiyeye başlamışlardır. Mecelle, maslahatlar gerektirdiği takdirde, ittifak ile kabul edilen ve Kur'an, Sünnet ve İcma'a dayanan ser'i hükümlerde değışik, ichtihâd hükümlerinde her mezhep içindeki farklı ihtihadları yahud farklı mezheplerin ihtihadlarını tedvin edilebileceğini ortaya koyduğu için önemlidir. Hukukî tasarruflarda şart ve kaparo meselesi gibi.....Prof. Dr. Ekrem Buğra EKİNCİAkademisyen-YazarMecelle, İslam hükümlerinin riyl ve ihtihadlarını bir araya toplamasını için yapılan ilk teşebbüstür. İslam hukukunun kanun hâline getirilebileceğini gösterdiği için Mecelle büyük bir hürmet ve sevgi yayırdırmıştır.Garp hukukunun, menfaati önı alan kimin üstünlüğüne karş, Def-i mefâsîdten evvela değışik düstürleri kabul etmekte ısrar etmekteydi. Koyduğu hükümlerde dâimî bir müzene (denge) kurmak ve haksız bir menfaat teminine yer vermemek temel düstürüydü. Mecelle'nin misalleri ve tarifleri bol bir şekilde hazırlanmış olması büyük bir başarıydı (Güçlüdr.). Dr. Doğan Dr. Sami ERDEMMarмара Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Hukuku Anabilimdal Öğretim Üyesi, George Mason Üniversitesi Ali Vural Ak Center for Global Islamic Studies Misafir AraştırmacıMecelle'y'i Doğuran Ortam19. yüzyılın ortalarına doğru başlatılan kapsamlı yenileşme ve reform hareketleri içinde ticaret ve ceza hukuku alanlarında yapılan kanunlaştırmalar, Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu tarihi ve siyasi şartların yeni istikametini gösteren önemli gelişmelerdir. Değişen iktisadi şartlar sebebiyle Avrupa'da birli ilişkilerin artması, medeni kanun kapsamaındaki bazı alanlarda kanunlaştırmaya ihtiyacı belgiren hale getirmiş, ayrıca yabancı devletlerin Osmanlı idaresinden bir konudaki doğrudan ya da dolaylı talepleri ciddi bir itici güç oluşturmuştur. Buna ilaveten aklî mekanizmada yapılan düzenlemeler ve mevcut Ser'i hükümlere ilâveten kurulan Nizamiye mahkemelerinde müslüman olmayanlara da uygulanabilecek bir kanun ihtiyacı, Fransız Medenî Kanunu'nun tecrüme edilecek kitabısı ile fıkha dayalı yerli bir kanun hazırlanması görüşleri arasında ciddi bir tartışmaya yol açtı. Sonuçta Ahmed Cevdet Paşa'nın ısrarıyla tıver ve Fuad Paşa'nın desteği ile Fransız Medenî Kanunu'nun alınmasından vazgeçilip Cevdet Paşa başkanlığında ulemeden oluşan bir komisyon (Mecelle Cemiyeti), İslam hukukunun ilgili hükümlerini kanun metni haline getirmek üzere görevlendirildi.Mecelle ve Külli Fıkıh Kaidelerinin Yeniden KeşfiMecelle'nin yürürlüğe girdiği gündün itibaren her türlü kesimin dikkatini çeken ve atıf yapılan külli kaidelerin yer aldığı Mukaddime kısmı 100 maddeden oluşur. Hazırlanan bu kanun metninin dayandığı temel kaynağı oluşturan fıkıh tanımına aykırı 1. maddetî tabiriyle yer verilen 99 madd, fıkıh geleneği içinde oluşmuş kurş ve Hukuk mekteplerinde öğretilen düstürleri de değiştirilmiştir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakta birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer kanun maddesi niteliği taşımamakla birlikt, Mecelle'de düzenlenen hükümlerde ve yorumlanmasında uygulayılmalı ve gıstermeyi hedeflemiştir. İslam hukuk tarihinde fıkıhlafta kitabınvalı bir hukuk düzeninden maddesilemiş kanunların genel nitelikli hüküli prensipleri (kavakiler) içermektedir. Bu kaideler, başlıca birer